

“Toedienen van immunotherapie in de thuissituatie is voor veel patiënten een volwaardig alternatief”

Olivier Gerrits, directeur Zorginkoop bij Zilveren Kruis, over het thuis behandelen van patiënten met kanker

De afgelopen jaren is in een aantal ziekenhuizen in Nederland een pilot gestart naar het aanbieden van immuno- of chemotherapie in de thuissituatie. Uit onderzoek van de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK) blijkt dat meer dan de helft van de patiënten positief staat tegenover een thuisbehandeling. Zilveren Kruis heeft de ambitie om het toedienen van immuno- of chemotherapie in de thuissituatie in 2025 voor twintig procent van de patiënten met kanker mogelijk te maken. Olivier Gerrits, directeur Zorginkoop bij Zilveren Kruis: “Wij willen dat patiënten daar zorg krijgen waar zij het liefste zorg ontvangen. Als zij thuis behandeld willen worden moeten ze daarvoor kunnen kiezen.”

“Uit gesprekken met de NFK bleek dat er bij hun achterban draagvlak was voor het aanbieden van immuno- en chemotherapie in de thuissituatie. Het leek ons toen goed dat daar nader onderzoek naar gedaan zou worden”, zegt Gerrits. De NFK heeft dit onderzoek, dat financieel mogelijk werd gemaakt door Zilveren Kruis, vervolgens uitgevoerd. In totaal werd de online vragenlijst door 738 patiënten die kanker hebben of hebben gehad, ingevuld. Gerrits vervolgt: “Een belangrijke conclusie die we uit het onderzoek kunnen trekken is dat meer dan de helft van de patiënten de behandeling in de thuissituatie als een volwaardig alternatief ziet.” Hij merkt hierbij echter wel op dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen patiënten

Tekst: Bianca Hagenaars
Foto's: Privébeziit

die de behandeling volledig thuis willen (24%) en patiënten die het fijner vinden om afwisselend naar het ziekenhuis te gaan en thuis behandeld te worden (32%). Zo'n 35% van de patiënten wil alleen in het ziekenhuis behandeld worden. De redenen hiervoor zijn divers. De woonsituatie blijkt een belangrijke factor. Patiënten die alleen wonen, kiezen vaker voor een behandeling in het ziekenhuis (46%). De angst dat er iets misgaat bij de behandeling thuis kan reden zijn voor patiënten om in het ziekenhuis behandeld te willen worden en ook gaven

“WE WILLEN DAT PATIËNTEN DAAR ZORG KRIJGEN WAAR ZIJ HET LIEFSTE ZORG ONTVANGEN”

patiënten aan dat ze het vervelend vinden om hun naaste omgeving met de behandeling te confronteren; zij willen hun privé- en ziektelevens zoveel mogelijk gescheiden houden. Gerrits benadrukt dan ook dat een thuisbehandeling zeker geen verplichting moet worden: “We vinden dat de mensen die het willen, ervoor moeten kunnen kiezen.”

Grote schaal

Zilveren Kruis heeft het aanbieden van zorg in de thuissituatie centraal gesteld in hun inkoopbeleid. Dit geldt niet alleen voor de kankercare, maar ook bijvoorbeeld de hartzorg en de zorg voor ouderen en complexe GGZ. “In de eerste plaats omdat patiënten dit willen, zoals ook blijkt uit het onderzoek van de NFK”, legt Gerrits uit. “Het geeft patiënten regie over hun behandeling, maar ook flexibiliteit en het kan er ook voor zorgen dat er niet onnodig gereisd hoeft te worden.” Daarnaast zijn er verschillende innovaties gedaan die het mogelijk maken dat bijvoorbeeld immunotherapie thuis gegeven kan worden. “Twee andere belangrijke punten”, somt Gerrits op, “zijn dat de thuisbehandeling mogelijk een oplossing kan bieden voor de werkdruk onder zorgprofessionals en dat het kan helpen de zorg betaalbaar te houden. We zijn ervan overtuigd dat het thuis aanbieden van immuno- of chemotherapie kostenvoordelen met zich meebrengt, mits het op grotere schaal en efficiënt uitgevoerd kan worden.”

Zilveren Kruis biedt voor hun klanten in eerste instantie voor twee tumorsoorten de infuus- en injectietherapie in de thuissituatie aan: long- en borstkanker. “We willen dit met tien ziekenhuizen in een meerjarenplan vormgeven en hen daarin ook faciliteren. We maken hierbij goede afspraken over de vergoeding en over het monitoren van de kwaliteit van zorg en de resultaten. Met name de financiële ruimte over een wat langere periode geeft ziekenhuizen de tijd om dit op een zorgvuldige manier vorm te geven”, zegt Gerrits.

Gespecialiseerde verpleegkundige

Hoe de behandeling in de thuissituatie georganiseerd wordt, kan per ziekenhuis verschillen. “Er kan bijvoorbeeld samengewerkt worden met een thuiszorgorganisatie”, vertelt Gerrits, “maar we zien ook dat ziekenhuizen hun eigen gespecialiseerde verpleegkundigen inzetten.” Patiënten die voor een thuisbehandeling kiezen, krijgen de betreffende behandeling eerst een aantal keer in het ziekenhuis. Wanneer dit veilig is gebleken, zetten zij de behandeling thuis voort onder begeleiding van de gespecialiseerde verpleegkundige. “Of een behandeling volledig thuis gegeven wordt, is een afweging die arts en patiënt

Referentie:
<https://nieuws.zilverenkruis.nl/bijna-kwart-van-de-kankerpatiënten-wil-thuis-behandeld-worden/>

samen moeten maken”, zegt Gerrits. Voorwaarde daarbij is dat thuisbehandeling alleen een optie is als het medisch verantwoord is en de thuissituatie dit toelaat. De verpleegkundigen hebben uiteraard ruggenspraak met de behandelend arts over het verloop van de behandeling, maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de behandeling blijft bij de medisch specialist liggen. “Daarnaast is het zeer belangrijk dat patiënten bij vragen of zorgen snel de juiste persoon in het ziekenhuis kunnen bereiken. Ook dit moet goed georganiseerd zijn.”

“DE FINANCIËLE RUIMTE OVER EEN WAT LANGERE PERIODE GEEFT ZIEKENHUIZEN DE TIJD OM DE THUISBEHANDELING OP EEN ZORGVULDIGE MANIER VORM TE GEVEN”

Ambitie

De ambitie van Zilveren Kruis is dat in 2025 twintig procent van de patiënten immuno- of chemotherapie thuis toegediend krijgt. “De thuisbehandeling is iets nieuws voor patiënten”, zegt Gerrits. Zij moeten hier dus van op de hoogte gebracht worden en hun ervaringen kunnen delen. We willen dan ook samen met de patiëntenverenigingen deze initiatieven volgen en hier duidelijk over communiceren.” De bekendheid onder patiënten vergroten is volgens Gerrits één aspect van het verder uitbreiden van dit initiatief: “Daarnaast willen we kijken of dit voor meer tumorsoorten en in meer ziekenhuizen te realiseren is. Hopelijk wordt de thuisbehandeling voor immuno- en chemotherapie zo landelijk beschikbaar, ook voor patiënten van andere verzekeraars.” Hij besluit: “De wens van de patiënt zal uiteindelijk bepalen hoe snel dit uitgebreid wordt. De thuisbehandeling sluit in mijn ogen echt aan op de behoefte van zowel artsen als patiënten en ik geloof dat patiënten hier uiteindelijk bij hun artsen om zullen vragen.”